

Dọn vào Dorm

Lại Thị Mơ

Lễ Lao Động Mỹ sắp đến. Nhà nào có trẻ con còn đi học lại bận rộn túi bụi chuyện sắm sửa cho niên học mới. Nhưng những người nôn nóng nhất, lại là các cậu Tú cô Tú vừa xong trung học, chuẩn bị dọn nhà vô nội trú (dorm). Cuộc sống của tân sinh viên hoàn toàn khác hẳn lúc còn ở nhà. Nếu học trường công của tiểu bang đang ở, tiền học thấp. Nếu ngoài tiểu bang, sẽ tăng gấp đôi. Trường tư không tính theo địa chỉ cư ngụ.

Dọn vào nội trú.

Không cần mua sắm nhiều. Tiền để đó, không lo bị mục. Trước hết, mỗi phòng cho “freshman” có 2 giường chiếc (twin). Nhưng dài hơn giường ở nhà (cỡ 20cm), phải mua loại trải giường có đề chữ giành cho “dorm”. Đừng quên “extension”, chỉ cần một dây, 1 ổ điện cho 1 người. Vài cái mắc áo thôi, không có chỗ đâu mà treo (closet của mỗi người không dang đủ cánh tay). Mỗi người có một bàn học nhỏ. Chấm hết.

Tất cả quần áo, đồ dùng cá nhân phải để trong thùng nhựa, nhét dưới gầm giường. Chỉ một cái đèn để trên bàn học là đồ điện duy nhất được phép dùng. Trong phòng có tủ lạnh (nhỏ cho 2 người) và microwave nhỏ đặt bên trên. Đừng mang thêm ấm điện để pha cà phê, chảo điện để chiên trứng, dù rằng sẽ hữu ích hà tiện được rất nhiều tiền.

Không đến nỗi như trại lính, nhưng luật là luật. Giám thị phòng mà tìm thấy tang chứng, bạn sẽ bị phạt. Giám thị chẳng ai xa lạ, chính là những sinh viên lớp lớn, làm work study theo chương trình của liên bang (Financial Aid) dành cho tất cả sinh viên được làm 20 giờ/tuần với mức lương tối thiểu (minimum wage).

Tiền ăn được phát suốt lục cá nguyệt (semester) bằng cuốn sổ coupon. Mỗi bữa xé một miếng. Phòng ăn đóng cửa lúc 9 giờ tối, không lấy thức ăn sớm (để dành) là đói meo. Quần áo có nơi giặt như bên ngoài.

Di chuyển trong trường có xe bus (từ chỗ ở tới lớp học, miễn phí). Khuôn viên đại học lớn như cái cư xá, không có chuyện chạy bộ tới lớp học. Có trường không cấp chỗ đậu xe cho sinh viên năm thứ nhất và năm thứ hai (vì quá đông). Nên làm work study là tốt nhất. Những lớp lớn được cấp parking, có thể mang theo xe để làm thêm bên ngoài (lương cao hơn). Parking permit (giấy phép đậu xe) phải mua mỗi năm, đậu đúng chỗ qui định ghi trong permit. Đậu sai chỗ, xe tuần tra của trường qua lại liên tục, sẽ phạt không thua gì bị phạt bên ngoài. Sinh viên, là học sinh đã trưởng thành (viên), phải có kỷ luật.

Ngày đầu tiên dọn vô dorm, ai cũng ráng đi thật sớm, để “xí chỗ”. Mỗi phòng 2 người, sẽ có người nằm phía trong yên tĩnh, không bị ai ra vô quấy rầy. Còn giường kia, kê ngay lối ra vào.

Ngày nhận phòng có đủ chuyện “cười ra nước mắt”. Đầu tiên phải xem cái bảng to dùng để dưới sân trường, tìm địa chỉ phòng. Sau đó đi mượn cái xe, đẩy lên cầu thang (không để đâu, vì chật ních người).

Những nhà lần đầu tiên dọn cho con cưng, cháu cưng thiệt là “rộn rịp”, nguyên một nhà kéo đi hết, kể cả ông bà già lụm cùm cũng muốn xem con cháu mình ăn ở ra sao. Những nhà này bị “hố” nên gọi là “cười ra nước mắt”. Nhiều cô tiểu thư đòi mang theo cả gối ôm (dài thông) đi kèm với cái ghế nệm to dùng. Mượn một xe không đủ, phải mượn thêm xe nữa, giống như mua bàn ghế ở Home Depot. Trái lại có nhiều nhà rất bình thản vì đưa sắp nhận phòng là đưa út, kinh nghiệm đầy mình, chỉ kéo một va ly to là đủ. Hì hà hì hục đẩy lên cầu thang, rồi lại hì hà hì hục đẩy xuống.

Lay tỉnh, lay tỉnh ông bà cha mẹ ơi! Nhấp nháy chim “mọc lông mọc cánh” bay ra khỏi tổ, không còn lo nữa. Không tin, thời gian sẽ trả lời. Tụi nó không có “rãnh” gọi về hỏi thăm mỗi ngày, mỗi tuần đâu, viện cớ mắc

học. Học đại học không phải học “tà tà” như 13 năm trước. Đây là giai đoạn “chạy nước rút” để đi đến đích. Bốn năm đại học trôi qua rất nhanh. Môn học và kết quả ra trường rất quan trọng. Đó là thước đo đánh giá để đi xin việc.

Cha mẹ sinh con trời sinh tính. Không phải cùng cha mẹ sinh ra, đứa nào cũng giống nhau. Em lanh bao nhiêu (street smart), thì anh thật thà bấy nhiêu. Ngày đầu tiên dọn nhà cho thằng lớn. 11 giờ đêm mà nó còn gọi (giọng lo lắng):

- Mẹ ơi! Không có toilet tissue (giấy vệ sinh).
- Thì hỏi mượn bạn cùng phòng (có sao đâu).
- Kỳ quá. Con ngại lắm. Mẹ mang vô cho con đi.

Cũng may trường chỉ cách nhà 20 phút.

Tới phiên thằng em. Lúc này số tân sinh viên tăng quá đông. Mỗi phòng có 3 freshman (1 giường chiếc & bunk bed). Vì nhà xa (90 phút lái xe), trời đã nhá nhem, nhưng trong lòng vẫn thắc mắc, vì mới thấy một bạn cùng phòng của nó là “trắng”.

Đến 9 giờ tối, gọi con, giả vờ hỏi mọi chuyện xong chưa, thật ra muốn biết cậu còn lại...ra sao! Thằng con hiểu liền, khi thấy mẹ lúng túng. Nó nói:

- Con không bao giờ trả lời mẹ đâu. Như vậy là “racist” (kỳ thị).

Mẹ im luôn (biết lỗi rồi). Sau đó nó còn nói con chọn nằm phía trên giường tầng. Thì ra nó “khôn” hơn mình nghĩ “*thà ta phụ người, chứ không để người phụ ta*”.

Nó nói rằng, nằm tầng dưới, sẽ có 2 người đi ra đi vô, rồi bên ngoài hành lang lao xao tiếng nói chuyện. Nó giành trên cao là yên nhất.

Cái thằng “mồm miệng đỡ tay chân”. Một cái coupon cho một bữa không đủ cho nó, nó xài nhiều quá, hết sạch. Đói bụng quá, xuống phòng ăn hỏi xin thức ăn dư (left over), bù lại nó sẽ lau chùi dọn dẹp, sắp xếp lại bàn ghế phòng ăn cho gọn gàng ngăn nắp. Dĩ nhiên ít khi nào nó bị từ chối.

Ông bà cha mẹ ơi! Con cháu khi ra ngoài đời, chúng khôn hơn chúng ta tưởng. Cuộc sống bắt buộc phải như thế, không thể ôm mãi chúng trong vòng tay gia đình. Thằng nhỏ kể rằng năm đầu tiên (freshman), công việc work study của nó là lau dọn restroom. Nhưng qua năm sau (Sophomore) nó đã lên “xếp sòng”:

- Bây giờ con lên manager, không có chùi cầu tiêu nữa. Tụi nhỏ phải làm.

Gớm! Mới qua một năm, mà đã ra vẻ rồi. Nó còn là giám thị “hắc ám” đi xét phòng, lôi ra đủ thứ “vật cấm”: âm điện, chảo điện, nồi cơm điện... Chảo để chiên trứng ăn bánh mì, nồi cơm điện (có loại nồi chỉ 1 cup) ăn cơm xị xì dầu là rẻ nhất. Bởi vì (10 năm trước) mua thức ăn bên ngoài mắc lắm. Phòng ăn đóng cửa 9pm, đói bụng ăn crackers hoài cũng ngán.

Khi 18 tuổi, mỗi cô cậu sẽ được đề nghị thẻ tín dụng “credit card” (cỡ vài trăm). Đây là lúc bắt đầu tập làm người lớn, để hiểu thế nào là “good hay bad credit”. Nhiều cha mẹ cho chúng một cái debit card thay vì cho tiền mặt (bất tiện), cũng chỉ vài trăm. Ở nhà, cha mẹ có thể cho thêm khi tiền gần hết.

Ở trong nội trú không phải là nơi tụ tập để vui chơi. Thật sự có nhiều việc phải lo lắng. Như bảo hiểm sức khỏe (health insurance) ăn theo cha mẹ bắt buộc phải đủ số tín chỉ (credit) theo qui định. Nếu không họ sẽ từ chối. Không hề có nhân nhượng với hãng bảo hiểm.

Cậu con trai của bà hàng xóm (mẹ đơn thân) bị té gãy tay khi ở “dorm”. Vì cậu đã bỏ bớt một số môn khó quá (trước khi bị tai nạn), không đủ số credit qui định của hãng bảo hiểm, họ không chịu trả, mẹ phải bỏ tiền túi ra trả.

Chọn môn học cũng là vấn đề không dễ. Nhưng khi cảm thấy không hợp, chuyển qua môn khác vừa với khả năng của mình. Điều quan trọng nhất là không bỏ học. Trễ một hay hai năm vẫn không sao. Biết bao nhiêu người thành đạt, không phải họ không từng vấp ngã. Có chí thì nên. “No pain no gain”. Chẳng có thành công nào đến dễ dàng.

Các cô cậu tân sinh viên, một chân trời tươi sáng đang chờ đón các bạn phía trước. Hãy vững tin, đừng để phụ lòng đáng sinh thành dưỡng dục. Chúc các cháu may mắn.

Ghi chú: Đây là sinh hoạt của đại học công (nghèo), tiền học thấp. Học đại học tư, học phí cao, cách sinh hoạt có thể khác.

Không ở trong nội trú, chỉ cần trả tiền học, mỗi ngày tự lo liệu đến trường (commute). Nhưng bất tiện ở những nơi có tuyết. Một số lớp giờ học rất trễ 9pm. Ở “dorm”, có bảo vệ kiểm soát ra vô có giờ giấc, không được nhậu nhẹt làm ồn. Nhiều cha mẹ nghe con than thở kỷ luật của nội trú, đã mượn nhà bên ngoài cho con cháu ở. Thoái mái đi kèm với rủi ro, vì không biết con kết bạn với ai.

Trên 18 tuổi, con có muốn cha mẹ biết kết quả học ra sao, tùy đứa con. Nhiều cha mẹ ít học, chỉ biết đóng tiền. Sau một thời gian ở nội trú điểm GPA thấp quá, không đủ qui định của chính phủ. Trường sẽ sa thải. Con nhà nghèo bị cúp Financial Aid.

Chính phủ chỉ giúp cho người có tiềm năng, không phải cho những người lười biếng. Quả thật 4 năm đầu đại học, là cuộc đua nước rút rất gay cấn, quyết định tương lai của người học trò. Các cháu hãy cố lên.

Lại Thị Mơ